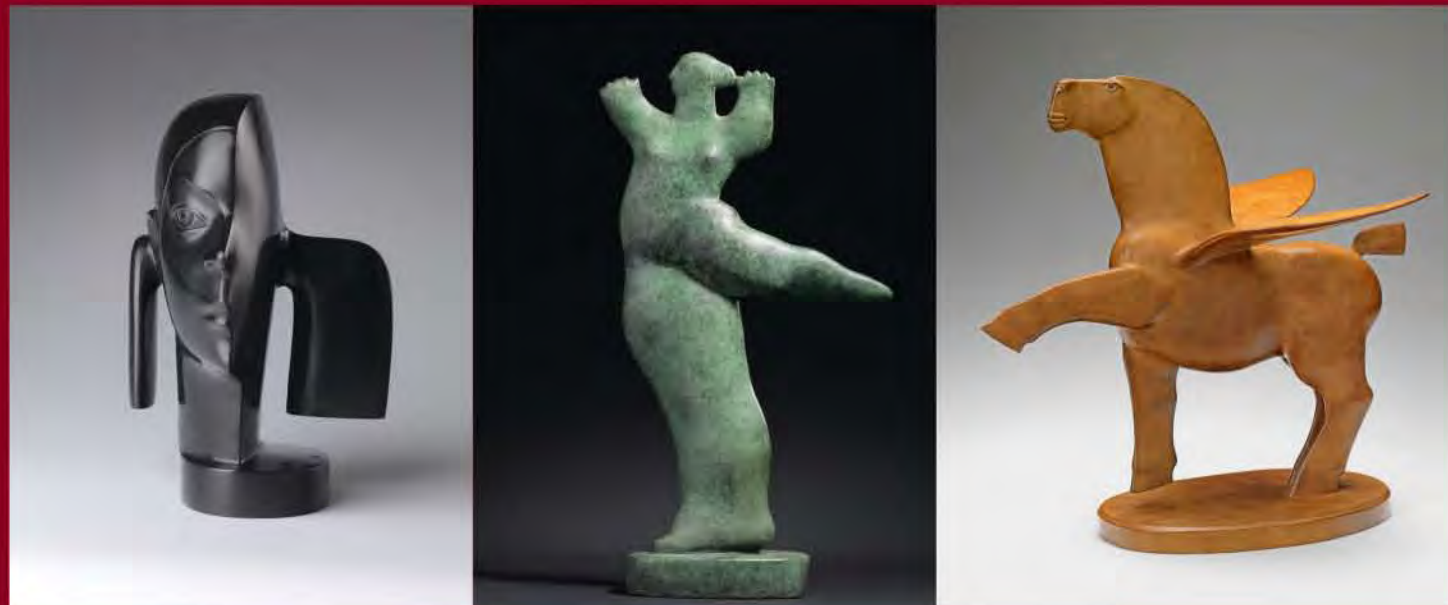

Kobe • Ingenious Simplicity

Kobe, artistiek pseudoniem van Jacques Saelens (1950-2014) maakte van sculpturen die flirten met de tweedimensionaliteit zijn handelsmerk. Zijn brede, dunne figuren benutten nauwelijks de derde dimensie en incarneren behoorlijk wat contradicties. Kobe's geesteskinderen ogen lyrisch, doorgaans ook ongedwongen zorgeloos, maar toch zitten ze in een strak keurslijf. Ze stralen een aanstekelijke vrolijke eenvoud uit, maar steken tegelijk bijzonder ingenieus in elkaar. Ze zijn ontsproten aan het brein van een perfectionist en estheet, die naar het realiseren in drie dimensies toe, alles wat anekdotisch is onverbiddelijk weert. Zijn beelden verleiden door hun ronde, vrouwelijke vormen en vrolijke poses, maar door hun bovenmenselijke perfectie en mysterieuze rust sluiten ze ook buiten. Gezichten zijn gesloten, ontgaan van persoonlijke kenmerken. Thematisch domineren de vrouwelijke figuur en het paard het oeuvre. Klassieke thema's met een lange kunsthistorische traditie. Maar Kobe houdt niet zomaar 'een' vrouw of 'een' paard, hij sculpteert archetypes. Zijn vrouwen en paarden bevatten de essentie van hun wezen. De eenvoud die Kobe's beelden uitstralen verhullen hun ingenieuze natuur. Tussen idee en afgewerkt beeld ligt dan ook een wereld van abstraheren en redeneren, nadenken over mogelijkheden en het oplossen van vormproblemen.

Kobe, artistic alias of Jacques Saelens (1950-2014) has made sculptures that toy with twodimensionality his trademark. His broad, thin figures hardly make use of the third dimension and embody plenty of ambiguities. His brainchilds are lyrical, look casual and carefree, but at the same time they are forced and restrained by a formal straitjacket. His works radiate a contagious joyful simplicity, and at the same time their construction is very thought through. They are born in the mind of a perfectionist and esthete who continually strives to eradicate all that is anecdotal. Their round, feminine shapes and cheerful poses seduce, but their superhuman and mysterious calmness also exclude. Faces are closed and stripped of all personal traits. Thematically the female figure and the horse dominate the oeuvre. Classical themes with a long art historical tradition. But Kobe carves not just 'a' woman or 'a' horse, he sculpts archetypes and essences. The simplicity radiating from Kobe's sculptures conceals their ingenious - sometimes engineered - nature. Between the artist's idea and the finished sculpture lies a world of abstraction and reasoning, a long period of reflection and solving structural problems.

Kobe, le pseudonyme artistique de Jacques Saelens (1950-2014), a fait des sculptures qui avoisinent la double dimensionnalité, son image de marque. Ses figures aussi épaisses que minces effleurent à peine la troisième dimension. Les créations de Kobe ont un aspect lyrique, souvent d'une insouciance spontanée, tout en étant renfermées dans un moule serré. Il en émane une simplicité d'une gaieté contagieuse, mais elles n'en demeurent pas moins particulièrement ingénieuses. Elles proviennent du cerveau d'un perfectionniste et d'un esthète, qui rejette impitoyablement tout ce qui relève de l'anecdotique. Ses sculptures séduisent par leurs formes féminines rondes et par leurs poses joyeuses, mais elles excluent également par leur perfection surhumaine et par leur sérénité mystérieuse. Les visages sont fermés, dénués de caractéristiques personnelles. Au niveau thématique, le personnage de la femme et le cheval dominant l'oeuvre. Mais Kobe ne se contente pas de ne sculpter qu'une quelconque femme ou qu'un quelconque cheval, il sculpte des archétypes. Dans leur simplicité ses femmes et ses chevaux contiennent l'essence de leur être. Il émane de la simplicité des sculptures de Kobe une nature ingénieuse. En effet, entre l'idée et l'oeuvre achevée il se trouve tout un univers d'abstractions et de raisonnements, une longue période de réflexion et de solution des problèmes structurels.

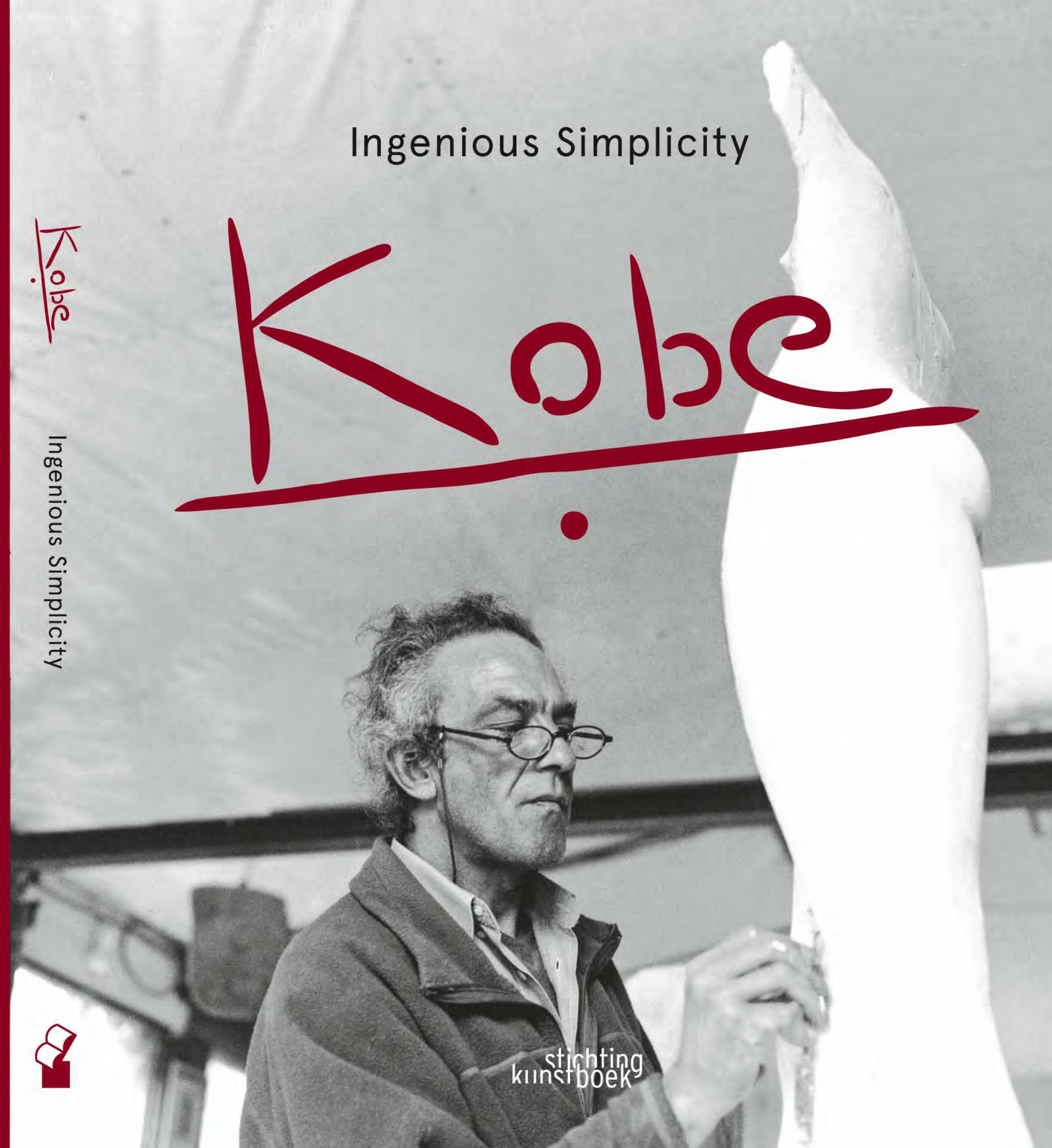

Ingenious Simplicity

Kobe

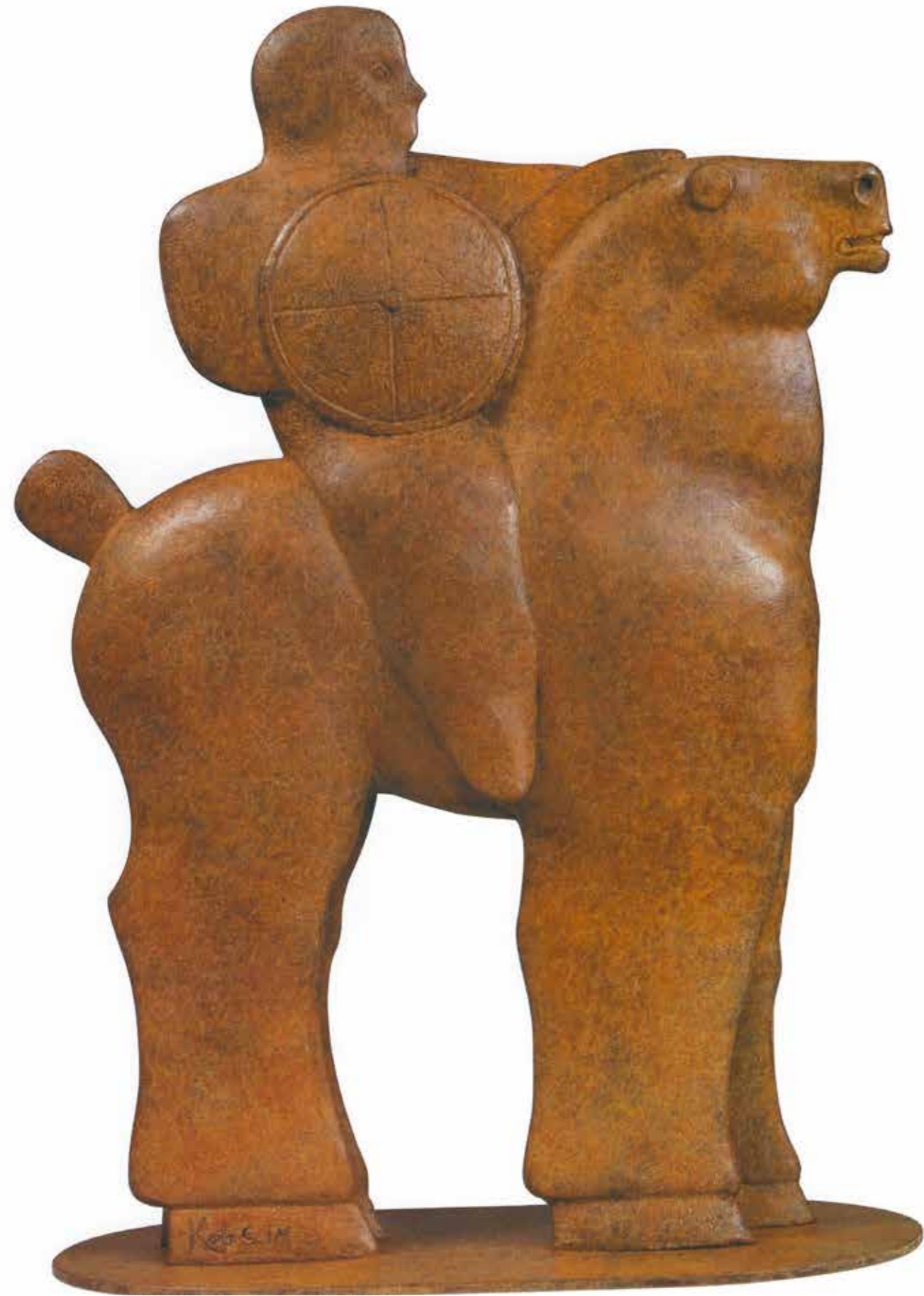
Ingenious Simplicity

Kobe

stichting
kunstboek

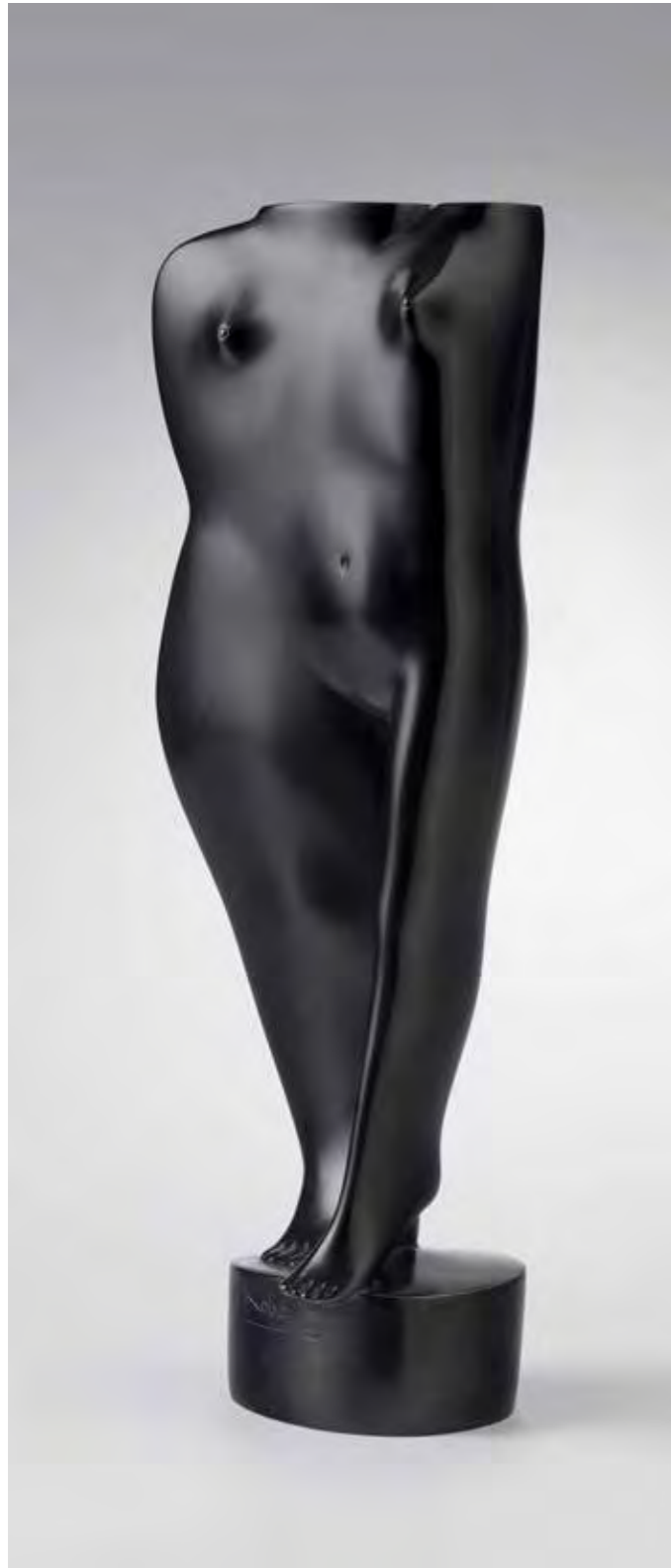

Ingenious Simplicity

Kobe

Albin Saelens
Johan Debruyne

stichting
kunstboek

Voorwoord

Met het scheppen van tegelijk brede en dunne sculpturen heeft Kobe, kunstenaar en begenadigd vakman, het zich niet gemakkelijk gemaakt. Je moet immers een klasbak zijn om de realiteit zo te vervormen (hij benut amper de derde dimensie) dat ze toch nog bijzonder herkenbaar blijft en je tegelijk de esthetiek blijft dienen. Bij Kobe gaat het om eenvoud, puurheid en schoonheid. De kijker moet plezier aan zijn werk beleven. Dat is zijn credo.

Zijn artistieke premisse en de lange weg erheen leiden ertoe dat zijn sculpturen de incarnatie zijn van behoorlijk wat contradicties. Zijn geesteskinderen ogen lyrisch, doorgaans ook ongedwongen zorgeloos, maar toch zitten ze in een strak geometrisch keurslijf. Ze stralen een aanstekelijke vrolijke eenvoud uit, maar steken tegelijk bijzonder ingenieus in elkaar. Ze zijn het resultaat van ontelbare schetsen van een impulsief kunstenaar, ontsproten aan het brein van een estheet, die naar het realiseren in drie dimensies toe, alles wat anekdotisch is onverbiddelijk weert. Uiteindelijk gaat het er hem telkens weer om een emotie, een gevoel, een stemming vorm te geven: blijheid, fierheid, verbondenheid...

En toch, bij nader toezien, is het niet louter vrolijkheid. Niet ongebreideld althans. De vakman in Kobe worstelt met het einddoel en met zijn mateloze drang naar perfectionisme. Voor hem is creëren genieten, maar tegelijk hard werken. Zijn creaties dragen dan ook een brok Kobe zelf in zich: al hebben ze dan bijna allemaal iets onbestemd gezelligs en kokets, het lijkt vaak alsof ze het niet integraal met de kijker delen. Nee, echt toegang krijg je niet.

Je kan voorts nauwelijks de neiging bedwingen de gladde sculpturen te strelen. Wat mooi is en bij nader inzien in zichzelf gekeerd, smeekt als het ware om gekoesterd te worden. Bovendien lijken het wezens die je van ergens meent te kennen. De kunstenaar put zijn inspiratie dan ook uit het continu observeren van het menselijk gedrag en het vrouwelijk schoon. Zoals hun maker hebben ze Vlaamse wortels (een solide basis), die zuiders vertakken in sprankelende handen, voeten en een verfijnd gezicht.

Mij treffen vooral de lijnen en de paar geometrische figuren die de basis van zijn beelden vormen. Hoe subtiel hij bijvoorbeeld in de steen een badpak suggereert en realiseert, of hoe een strak lijnenspel weer tot andere details leidt. Een bepaalde houding of zelfs maar een beweging die 'beeld' wordt.

Foreword

With the simultaneous creation of wide and narrow sculptures, Kobe, artist and gifted craftsman, has not made things easy for himself. You have to be a class act, after all, to be able to distort reality (he hardly uses the third dimension) to the extent that it still remains recognizable while being pleasing to the eye at the same time. Kobe pursues simplicity, purity and beauty. The viewer has to have fun watching his work. That is his motto.

His artistic premise and the long road leading to it mean that his sculptures are the incarnation of quite a few contradictions. His spiritual children appear lyrical and generally carefree, yet they are in a tight geometric straitjacket. They radiate a contagious joyful simplicity, but are at the same time very intricate. They are the result of countless sketches of an impulsive artist, the brainchild of an aesthete who, when it comes to the three-dimensional realization, is grimly determined to ward off anything anecdotal. Eventually, he will always resort to reflecting an emotion, a feeling or a mood, be it happiness, pride, commitment...

And yet, on closer inspection, it is not simply about jollity, not in an unbridled way anyway. The specialist in Kobe struggles with the ultimate goal and with his boundless desire for perfectionism. To him, to create is pure joy, but at the same time hard work. Therefore, his creations all carry a bit of Kobe in them: although nearly all of them have something indefinably cosy and coquettish about them, it often seems as if they do not want to share it fully with the viewer. No, you don't really gain entry.

Moreover, you will struggle to contain the desire to caress the smooth sculptures. What is beautiful and, on reflection, introverted, is begging as it were, to be cherished. Furthermore, they appear to be creatures that seem vaguely familiar. The artist draws his inspiration from the continuous observation of human behavior and female beauty. Like their maker, they have Flemish roots (a solid base), which branch out into sparkling hands, feet and a refined face.

I am mainly taken with the lines and the few geometric shapes that form the basis of his sculptures. How subtly he suggests and realizes, for instance, a bathing suit in stone, or how his sleek lines lead to yet other details. A certain attitude or even a movement that solidifies into a sculpture.

Avant-propos

En créant des sculptures larges en même temps que minces, Kobe, artiste et artisan doué, ne s'est pas rendu la tâche facile. Il faut vraiment être un talent pour déformer la réalité à un tel point (il se sert à peine de la troisième dimension) qu'elle demeure toujours extrêmement reconnaissable tout en servant l'aspect esthétique. Chez Kobe, tout tourne autour de la simplicité, de la pureté et de la beauté. L'observateur doit prendre plaisir à vivre ses œuvres. Voilà bien son credo.

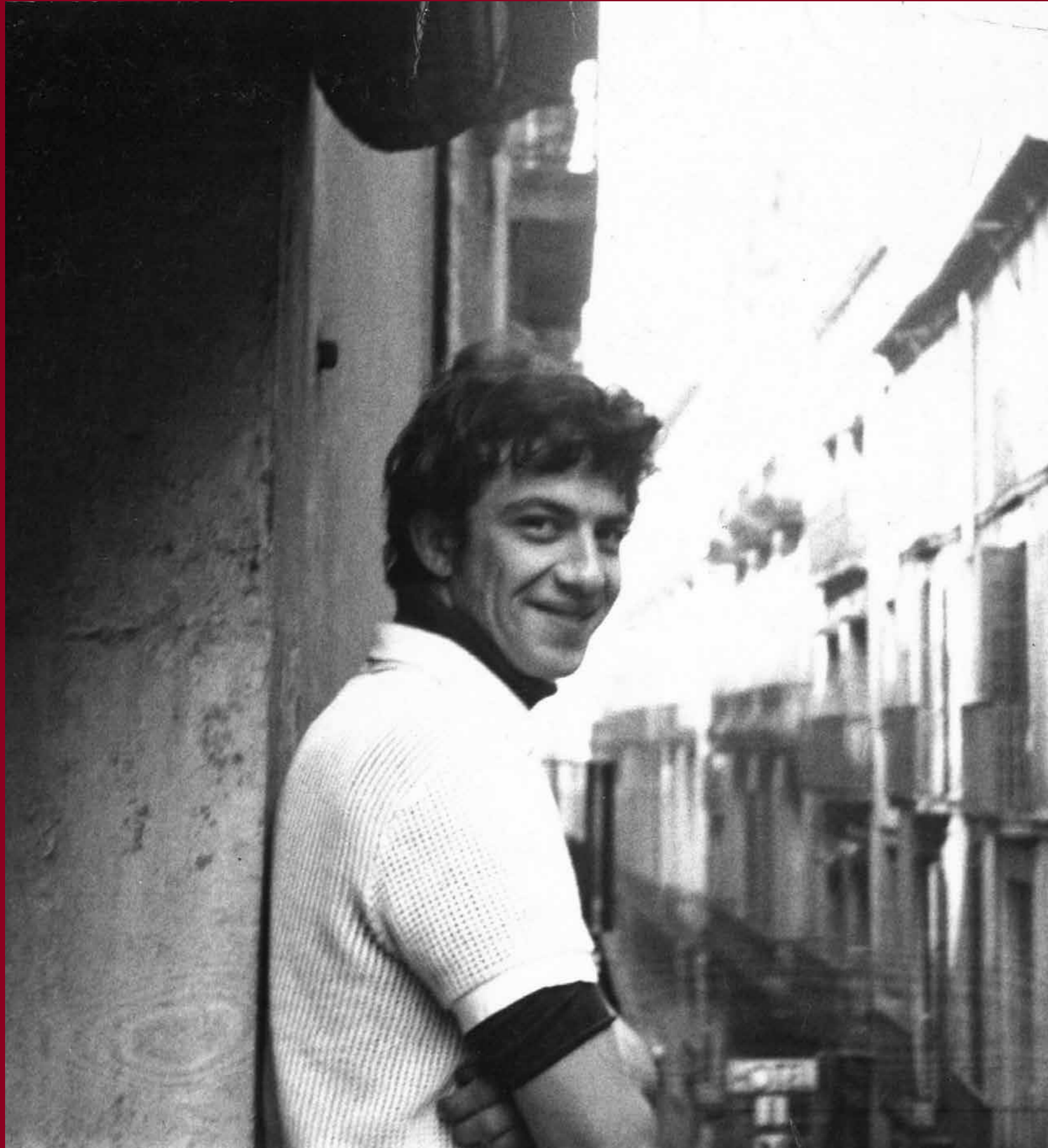
Sa prémisse artistique et le long trajet qui y mène font que ses sculptures représentent l'incarnation de bien des contradictions. Ses enfants artistiques se montrent lyriques, en général d'une insouciance décontractée, or ils s'inscrivent en même temps dans un carcan géométrique serré. Ils rayonnent une simplicité d'une gaieté contagieuse, mais ils s'agencent aussi d'une manière particulièrement ingénieuse. Ils sont le résultat d'innombrables dessins d'un artiste impulsif, nés dans le cerveau d'un esthète qui, pour la réalisation en trois dimensions, rejette avec intransigeance tout ce qui relève de l'anecdote. Il s'agit finalement pour lui d'une émotion, d'une sensation, d'une humeur qui doivent prendre leur forme : joie, fierté, union...

Et pourtant, à y regarder de plus près, il ne s'agit pas que de la seule gaieté. Dans son exubérance du moins. L'artisan Kobe lutte avec son objectif final et avec son aspiration illimitée au perfectionnisme. Pour lui, créer c'est jouir, mais en même temps travailler dur. Car il est vrai que ses créations portent un morceau de Kobe en elles : si d'une part elles ont toutes quelque chose de vaguement convivial et coquet, il semble souvent qu'elles ne partagent pas cela intégralement avec l'observateur. Non, vous n'y aurez pas vraiment accès.

On ne saurait d'ailleurs à peine réprimer l'envie de caresser les structures lisses. Ce qui est beau et ce qui en plus est retourné en soi, implore pour ainsi dire d'être choyé. En effet, l'artiste puise son inspiration dans l'observation continue du comportement humain et de la beauté féminine. À l'image de leur créateur elles possèdent des racines flamandes (une base solide), aux embranchements méridionaux avec leurs mains et leur pieds resplendissants et leurs visages raffinés.

Je suis surtout frappé par les lignes et les quelques figures géométriques qui forment la base des sculptures. La façon par exemple dont il suggère et réalise dans la pierre un maillot de bain, ou comment un ensemble de lignes sobres mènent à leur tour à d'autres détails. Une pose donnée, voire seulement un mouvement qui se meut en 'sculpture'.

Ingenieuze eenvoud

Halverwege de jaren '90 was ik meerdere keren in Zwevegem (Kortrijk) bij Kobe te gast. Hij was een man van weinig woorden, eigenzinnig, koppig, driftig, amper te doorgronden. Zijn artistieke werk leek het enige wat hem echt roerde. Een onrustige ziel die alleen zichzelf kon zijn in het atelier, bij zijn creaties, waarvan de wellustige, soepele lijnen gebouwd waren omheen een geometrisch karkas.

Zijn zoon, Albin Saelens, die ik pas onlangs leerde kennen, vertelde me dat Kobe (niet lang na onze ontmoetingen) Vlaanderen had ingeruild voor een nieuw leven in Pietrasanta, het van artistieke traditie doordrenkt Italiaanse dorpje. Samen met talloze passanten zag ik toch nog met regelmaat zijn werk, niet in het minst dat imposante paard van zijn hand. Het had op de dijk van Knokke-Zoute halt gehouden voor de 'Robinsons Art Gallery'.

Het moet Kobe een kick hebben gegeven, het gevoel te leven en werken op een plek waar ooit idolen als Marino Marini en Henry Moore wellicht met regelmaat hadden getoefd. Om van Michelangelo nog maar te zwijgen. Zo lang immers al is het dorp een trekpleister voor beeldhouwers.

Kobe, pseudoniem voor Jacques Saelens, werd op 4 september 1950 in Kortrijk (België) geboren. Van '69 tot '74 volgde hij opleidingen aan de instituten Sint-Lucas Gent en Sint-Lukas Brussel. In '74 had hij dan wel zijn diploma op zak; toch overheerste een gevoel van ontevredenheid. De invloed van iemand als 'meester' Koenraad Tinel diende nog 'verwerkt'. Kobe streefde naar authenticiteit, hunkerde naar de zon en trok naar Mexico. Twee jaar lang zou hij in Zuid-Amerika rondzwerven. Hij was er in de ban van het culturele erfgoed. Wat hij daar gezien en gevoeld had zou hem nooit meer loslaten. Daar werden de kiemen gelegd van de beelden die we vandaag van hem kennen en waarderen.

Voor zijn oeuvre (jaren '90) volop in de actualiteit kwam en gegeerd werd om zijn eigenheid en monumentaliteit, had de kunstenaar diverse jobs aangenomen om zich toch maar op zijn kunst te kunnen toeleggen. Het tij keerde toen hij in '79 werd gevraagd les te geven aan de Stedelijke Academie voor Schone Kunsten in Deinze én de opdracht kreeg om voor het Nationaal Vlasmuseum in Kortrijk alle protagonisten en figuranten op een hyperrealistische manier vorm te geven.

Begin jaren '90 krijgt zijn oeuvre vaste vorm. Steeds weer komen brede en tegelijk dunne figuren zijn merkwaardige beeldend universum aanvullen. Thematisch beheersen de vrouwelijke figuur en het paard het oeuvre. Kobe flirt en worstelt tegelijk met zijn grenzeloze fantasie en het metier dat met de jaren is toegenomen: hoe kan je de realiteit naar je hand zetten zonder dat je beeldtaal onleesbaar wordt en je de eenvoud verraad?

Snel maakt de vrouwelijke figuur plaats voor het fenomeen 'vrouw' en gaandeweg houden strak gespannen lijnen de ultieme vorm in toom. De 'huid' van de beelden roepen de innerlijke krachten een halt toe. Kobe zou talloze vrouwelijke figuren creëren, maar dan zonder de soort extreem behaagzieke vrouwelijkheid die we kennen uit modebladen en films. Wat Kobe creëerde zou meer mysterie in zich dragen, puur en eenvoudig zijn.

Een ander favoriet thema van Kobe is het paard. Niet alleen omwille van zijn magische rondingen en zijn kracht, maar er is ook de mythe die het dier met zich meedraagt. We staan er (te) zelden bij stil, maar we zijn het dier heel wat verschuldigd. Zijn geschiedenis loopt bovendien parallel met die van de mens: stevast was het paard erbij. Bij labuur en bij strijd, bij sportief vertier, bij nederlagen en overwinningen.

Kobe werd een kunstenaar die vastberaden, subtiel en onderlegd voortbouwde op wat door de kunstgeschiedenis was voortgebracht. Eeuwen schoonheid aanvullen met je geheel eigen ding: zijn droom werd bewaarheid! Een synthese van vele jaren, van reizen, studeren, passie, kijken, zien, voelen en aanvoelen. Het maakte zijn kunstbeleving zo fanatiek en gedreven en zorgde ervoor dat aan de geboorte van elke creatie een lange zoektocht voorafging. De eenvoud die Kobe's beelden uitstralen verhullen hun ingenieuze natuur. Het is aartsmoelijk telkens opnieuw die extreme synthese van een gevoel of emotie beeldend uit te drukken wanneer je op dat slappe koord bent gaan dansen: breed en dun tegelijk. Het is zijn handelsmerk geworden. Hoe ver kun je hierin gaan zonder dat het beeld technisch onmogelijk wordt en je de essentie van wat je wil uitdrukken verliest? Het is zijn scheppende leven geworden: hoe los ik vormproblemen op?

Hoewel voor hem authenticiteit primeerde, was hij er toch van overtuigd dat een kunstenaar naar wat goed is uit het verleden moest durven kijken. Wat het thematische betreft zijn er dan ook raakpunten tussen de vrouwenfiguren van Kobe en de 'Pomonas' van Marino Marini (1901-1980), de vrouwen met ronde vormen die volgens hun schepper gelukzaligheid symboliseerden. Kobe's 'Watching Birds' (p. 65), 'Mademoiselle Ninette' (p. 53) en 'One Step' (p. 47) voldoen aan die omschrijving. Maar Kobe's werken zijn breed en dun tegelijk, wat een bijna eindeloos zoeken vergt naar oplossingen voor vormproblemen. Soms lijkt het evenwicht te balanceren op de rand van het onmogelijke, zoals in 'Equilibrio' (p. 75). De vrouw balanceert op de hiel van haar soort olifantsvoet. Ze spreidt de armen om het evenwicht te bewaren.

Kobe: "Mijn manier van vormgeven brengt uiteraard geregeld technische problemen met zich mee. Die kunnen me wel eens volkomen in beslag nemen. Soms bestaat de remedie uit een uitgesponnen wandeling. Bij voorkeur langs de zee. Het overkomt me dan ook dat ik wel eens wat afstand neem. Dan koppel ik het aangename aan het nuttige en ga ik even op reis. Even weg. Een mooie Italiaanse stad, een museum of een tentoonstelling zorgen al eens voor soelaas. Bij mij ressorteert dit meer resultaat dan wanneer ik verder zou blijven puzzelen."

Kobe's sculpturen ontspruiten aan niet meer te tellen schetsen. "Elk dag begint met het maken van schetsen. De enige manier om orde te scheppen in de chaos binnen in dat hoofd van me. Pure noodzaak." Schetsen, vingeroefeningen in klei, was, potlood of inkt. De fantasie mag de teugels vieren, maar naar het realiseren in drie dimensies toe wordt het inbinden. Details worden weggewerkt of net uitvergroot en zijn dus cruciaal. Wat essentieel is blijft overeind. Welke elementen zijn onontbeerlijk voor de suggestie die de kunstenaar op het oog heeft? Het initiële spelen evolueert naar ernst, berekening. Zoals de architect bij het bouwen van de meest oogstrelende brug ervoor moet zorgen dat het gevaarte ook nog eens stevig in mekaar steekt. Zo moet ook Kobe nu mathematisch gaan denken. Wanneer aan al die voorwaarden is voldaan, kan hij naar de natte klei grijpen om te 'bouwen' omheen een grondig bestudeerd armatuur. Later komt dan het gipsen model waar vaak ontzettend lang aan geschaafd en geveild wordt. Weken of zelfs maanden 'resideert' een sculptuur-in-opbouw in het atelier.

Het lijkt contradictorisch dat uit het werk van een zenuwpees als Kobe niets dan rust spreekt. Tussen idee en afgewerkt beeld ligt dan ook een lange tijd. Er dient geredeneerd en geabstraheerd. Abrupte gebaren zijn

1. Kobe, Pietrasanta, 1994

2. Kobe, Zwevegem, 2000

Kobe schaaft aan het gipsen model van Prima Ballerina, 2011 (p. 211) - Kobe scrapes the plaster model of Prima Ballerina, 2011 (p. 211) - Kobe racle le modèle en plâtre de Prima Ballerina, 2011 (p. 211)

uit den boze. Kobe is bovendien een perfectionist. "Ik leg de lat hoog. Wat ik aflever of loslaat moet me bevalen en voldoen aan diverse criteria. Alles moet kloppen en samenvallen: expressie, schoonheid, diepzinnigheid, subtiele diversiteit in gelijkheid en kernachtigheid."

De volstrekte onbevagenheid vinden we in zijn schetsen terug: een amalgaam van figuren, gebaren en emoties waaruit slechts enkele beelden zullen 'groeien'. Met de jaren wordt zijn kop zotter. Bijwijlen maakt het groeiend onvermogen hem zelfs een beetje down. Mocht het kunnen, maakte hij tientallen beelden tegelijk. Elk probleem kan op diverse manieren worden opgelost, maar je kan er echter slechts één tegelijk uitwerken. Het is geen uitzondering dat twee volle dagen aan één enkel detail worden besteed! Alles moet juist zitten.

Als je een beeld van Kobe bekijkt, ontdek je dat het klopt, vanuit welk standpunt je het ook bekijkt. Elke lijn zit zoals ze hoort te zitten. De herkenbaarheid is frappant. Stiekem zorgt dat strakke keurslijf hiervoor. Zijn beelden stemmen vrolijk en getuigen van virtuositeit. Het verwondert me niet dat ze gegeerd zijn. Zijn vrouwen en paarden bevatten in hun eenvoud de essentie van hun wezen. Typerend is voorts dat ze ook een zekere graad van afstandelijkheid in zich dragen.

De gezichten zijn gesloten. Ontdaan van persoonlijke kenmerken. 'Tête Classique' (p. 71) is bijvoorbeeld helemaal geen portret, al is het beeld door meerderen geïnspireerd. Het expressieve zit in de lichaamsverhoudingen verankerd. Soms ingetogen en langgerekt, zoals in 'Verginita' (p. 74). Een andere keer uitzinnig zoals in 'Marine' (p. 36).

Schoonheid scheppen was zijn leven. Sporadisch was er tijd voor verpozing en vriendschap, een korte babbel, een gedreven gesprek, een lekker maal. Kobe genoot ook graag. Dit merk je aan z'n beelden. Ze incarneren het bonkige van zijn Vlaamse aard en het speelse van het Zuiden.

De beelden van Kobe dragen iets existentieels in zich en appeleren aan het leven. Ze zijn soorten prototypes waarin iedereen wat van zichzelf herkent, maar ze blijven hoe dan ook onverstoord zichzelf. Het snuifje melancholie, dat een gevoelige ziel als ondergetekende er bijna telkens in ontwart, hoort bij het leven en geeft zijn werken een extra dimensie.

Mondjesmaat zou enige abstractie Kobe's werk binnendringen. Lang heeft hij de grens afgetast, geoefend en gespeeld met vlakken en vormen binnen zijn zelf opgelegde geometrische kader (vierkant, cirkel, horizontale en verticale lijnen). Kon de abstractie, die hij in zijn studiejaren resoluut had afgewezen, iets toevoegen aan de zeggingskracht van

– Een onrustige ziel die alleen zichzelf kon zijn in het atelier, bij zijn creaties, waarvan de wellustige, soepele lijnen gebouwd waren omheen een geometrisch karkas

zijn werk? Kon het stimuleren van de verbeelding de expressie nog vergroten? Heel wat van zijn werken zouden bewijzen dat het mogelijk was. De voorwaarde bleef dat de vervormingen de herkenbaarheid niet zouden aantasten.

Kobe: "Beeldhouwen is voor mij meditatie. Een zoektocht naar mezelf, naar een manier om me te uiten." Voorts zei hij ooit: "Een beeld is pas klaar als ik niet meer kan spelen."

Als criticus moet je openstaan voor alle vormen van (beeldende) kunst. Het kan en mag voor mij sober, ingetogen, minimaal, geëngageerd, contemplatief, exuberant... Het gaat mij om be- en/of verwondering. Die gaat uit naar zowel creatieve mensen – ook wanneer ze het werk niet meer zelf uitvoeren en alleen maar bedenken – als naar kunstenaars die ook nog eens het ambacht beheersen.

In zijn oeuvre koppelde Kobe beide en zocht hij binnen een kleiner wordende niche naar oplossingen voor zijn fantasieën, terwijl nogal wat kunstenaars pakweg met compleet nieuwe materialen gingen experimenteren. Op dit vlak (ook door het ontbreken van enig artistiek engagement naar wantoestanden in de maatschappij) kan je Kobe enigszins behoudsgezin noemen, maar een klasbak van het koppigste soort was hij zeker.

Bij het zien van zijn latere beelden bewonderde ik hoe hij die oorspronkelijke vervorming van de realiteit behoorlijk ver had doorgedreven, terwijl de herkenbaarheid geenszins werd aangetast. Knap en verrassend ook hoe hij binnen die beperkingen die hij zichzelf inhoudelijk en vormelijk was blijven opleggen, abstracte elementen in zijn oeuvre was gaan integreren. Zijn meeste creaties vind ik uitermate geslaagd en staaltjes van een weergalozes techniek.

Neem bijvoorbeeld het paard 'Forza' (p. 193). Bij nader toezien een combinatie van abstracte vormen die naadloos samenvloeien. Boven de elegante, gespierde en gladde kont van het beest priemt er een soort bonkig kegeltje in zijn onderrug: zijn staart. Eén van de vier poten is verrassend veel dunner dan de andere. De strakke, naar de hemel reikende hals loopt uit in een kop die gevormd wordt door twee abstract-lyrische elementen die zich tegen elkaar aan vlijen. En toch: meer paard dan dit kan niet!

In weer een ander werk speelt hij een spel met de manen van het paard. Hij kent het dier ten voeten uit. Vrouwen steunen dan weer op een extreem stevig en breed been, terwijl het andere veel dunner is. Een schouder eindigt abrupt in het niets; de andere loopt uit op een stompje met de glimmende broze welving van het gewricht. Ze staat op de toppen van haar tenen.

Kobe is al die jaren virtuoos blijven variëren op enkele thema's. En wat voorts opvalt: geen modellen, ook niet de gezichten, van vrouwen die de media ons opdringt. Het ging bij Kobe om het wezen van de dingen, het wezen van de vrouw, de ziel van het paard, ook al kregen deze soms vleugels en een vermenschlijkte blik.

Johan Debruyne,
criticus,
augustus 2016

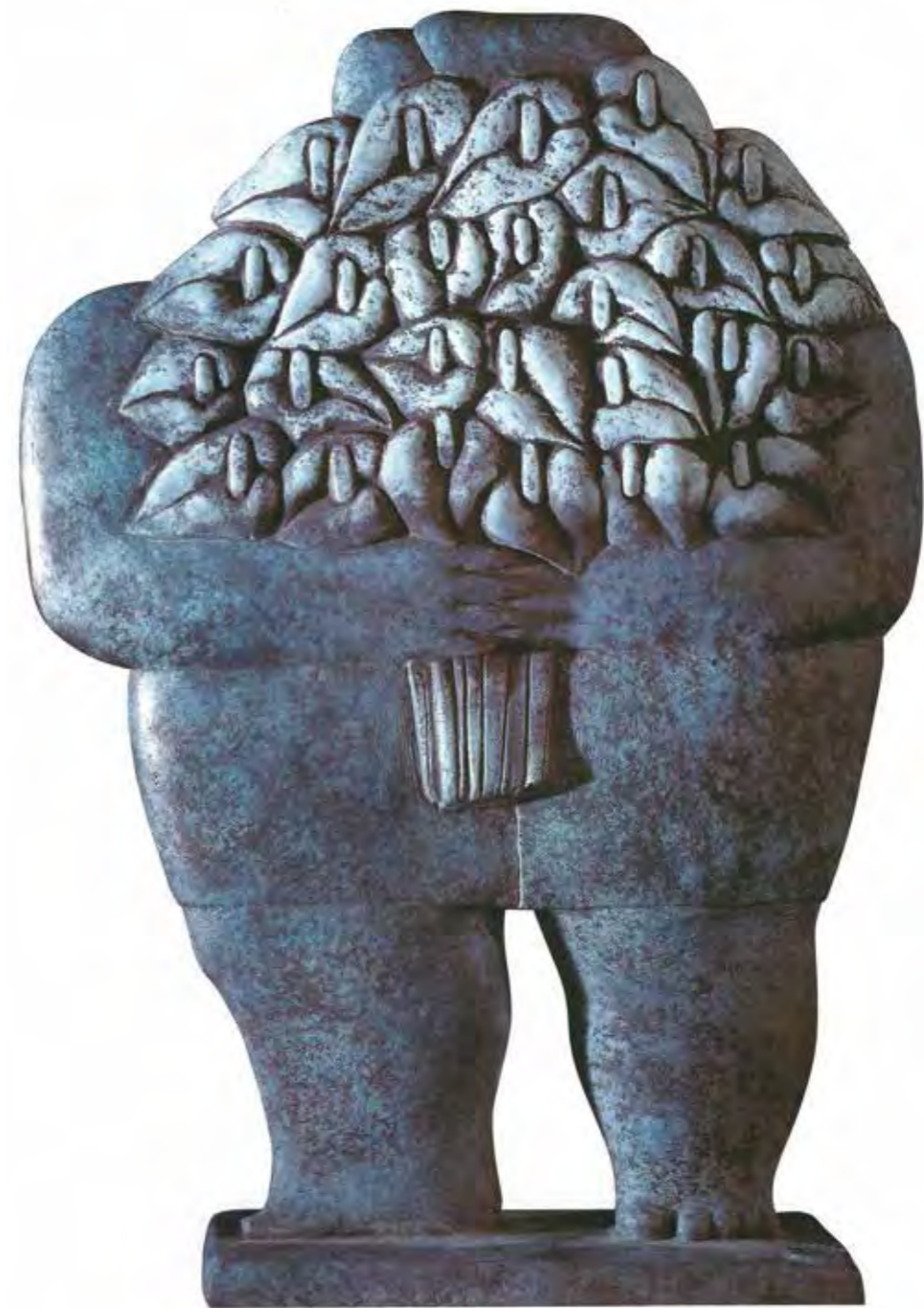
Herwerkte notities uit de jaren '90, verrijkt met inzichten na het bestuderen van het hele Kobe-oeuvre en aangevuld met (verwerkte) fragmenten uit scripties over Kobe van de hand van Annette Hamming en Henriëtte Verburgh.

Bloemenmeisje · 1994
Rosso Portugal / Bronze, 50 × 36 × 10

De meeste beelden van Kobe zijn aardgebonden, zeg maar. Met 'La Danseuse de Nuit' wil de kunstenaar die verankering als het ware doorbreken. Dit beeld is een gedurfde poging om op een gewichtige manier aan de zwaartekracht te ontsnappen. Dat indrukwekkende, maar toch elegante been van waaruit die hele intense beweging start. Meer dan welk beeld ook is dit voor Kobe een spel met volumes. De benen van deze danseres zouden we als twee abstract-lyrische componenten kunnen beschouwen. En weer is er dat geestige, ondeugende oog voor het fijne detail: let op die gracieuze armen en handjes die het evenwicht moeten bijsturen, die vastberaden blik waaruit overtuiging spreekt, dat gestrekte voetje, dat kleine gespierde kontje boven die geweldige dijen!

Most of Kobe's sculptures are very grounded, so to speak. With 'La Danseuse de Nuit', the artist wanted to break with this tradition. This sculpture is a bold attempt to escape gravity in a momentous way. This impressive, yet elegant leg which starts this whole intense movement. More than any sculpture, this is for Kobe a game of volumes. We could consider the dancer's legs as two abstract-lyrical components. And again there is the witty, mischievous eye for fine detail: watch the graceful arms and hands that provide counterweight, that determined look that expresses conviction, that stretched-out foot, that little muscular bottom above those enormous thighs!

La plupart des sculptures de Kobe sont liées à la terre. Avec 'La Danseuse de Nuit' l'artiste veut pour ainsi dire transpercer cet ancrage. Cette sculpture est une tentative audacieuse d'échapper à la force de la pesanteur. La jambe impressionnante mais élégante aussi de laquelle s'ébranle tout ce mouvement intense. Plus que dans quelque autre œuvre que ce soit, il s'agit ici pour Kobe d'un jeu avec des volumes. Les jambes de la danseuse pourraient être considérées comme deux composants abstraits et lyriques. Et on retrouve à nouveau ce sens amusant et malicieux du détail raffiné : voyez donc ces bras et ces petites mains gracieux qui corrigent l'équilibre, ce regard déterminé qui rayonne de la conviction, ce petit pied tendu, ce petit derrière musclé au-dessus de ces magnifiques cuisses !

La Danseuse de Nuit · 1994
Bronze, 65 × 40 × 6

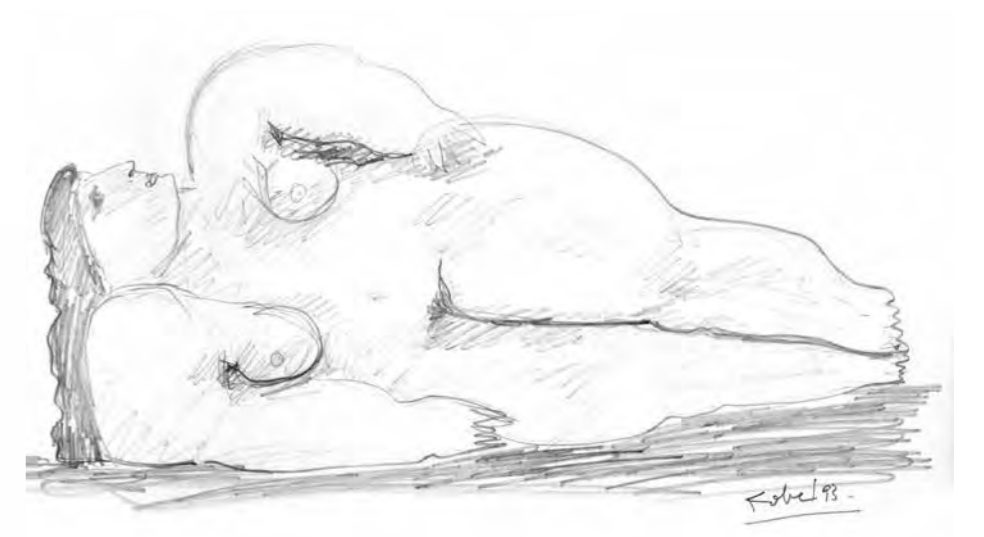
Beiden – heel uitzonderlijk – kijken naar de hemel. Ze kijken op dezelfde wijze. Ze worden als het ware één. Het paard is niet verschrikt en krijgt daardoor een humane dimensie. Het paard strekt zich deugdelijk. Wat het ziet moet heerlijk zijn. Heel lang kan ik staren naar de aders in het marmer, de gespannen huid die de kracht van het paard symboliseert en vooral naar de glooiing van het linker bipsje, dat zich zo mooi door de rug van het paard laat wegdrukken. Heerlijk vakmanschap! Verrukking is dit.

Both – exceptionally – look up to the sky. They look in the same way. They are one, as it were. The horse is not frightened and for that reason, could be mistaken for being human. The horse is having a good stretch. Whatever it is watching must be beautiful. I can stare at the veins in the marble all day, the stretched skin that represents the power of the horse and, in particular, the undulation of the left-hand bottom, which is so beautifully profiled in relation to the horse's back. Wonderful craftsmanship! A sheer delight, this is.

Look Into The Sky · 1994
Rosso Laguna, 106 × 70 × 12

L'Été · 1994 - The Phoebus Foundation
Verde Guatemala, 30 x 46,5 x 11,5

Een knappe tekening, meer dan zomaar een schets, die bij nader toezien heel wat verduidelijkt. Wat opvalt is de meer virulente arcering binnen de vleugels die het dier krijgt aangemeten. De dynamiek en de kracht die je op die plaatsen ontwaart, suggereren voor dit onmiskenbaar geliefkoosde dier (de kunstenaar gunt het paard onbegrensde ontsnapingsfaciliteiten) de absolute mogelijkheid tot ontsnappen aan de zwaartekracht. Vluchten uit dit ondermaanse wordt dan toch mogelijk. Uit dit beeld spreken respect en liefde voor het paard. Het is een dier waarmee de kunstenaar vertrouwd is. Een dier dat hem laat dromen.

Dit unieke beeld van een paard getuigt hoe intens Kobe het dier heeft geobserveerd en hoe perfect hij het aanvoelt. Het beeld is een symbiose van een paard zoals ik het me kan voorstellen en van hoe een paard door een of ander wonder (of moeten we nog eeuwen wachten op een of andere uitvinding, een evolutie of mutatie?) zou kunnen zijn of worden. Het is een paard zoals hij het zich moet hebben gedroomd. Doorgaans schrikt de oerkracht van zo'n dier je wat af, zorgt ervoor dat je op je hoede bent, maar kijk naar dat oogje. Dit dier begrijpt je! Het is bereid en in staat om samen te zweren met zijn vertrouwde en geliefde ruiter. Waar gaan we heen? Nee, waar vliegen we heen? Speelsheid en kracht treffen elkaar hier op spontane en bijzonder vakkundige en liefdevolle wijze.

A beautiful drawing, more than just a sketch, which explains a lot on closer inspection. What is striking is the more powerful shading of the animal's wings. The dynamics and the power you sense in those places, suggest for this undeniably favourite animal (the artist grants the horse limitless escape options) the absolute ability to escape gravity. Fleeing from down below is still possible. This sculpture expresses love and respect for the horse. It is an animal with which the artist is familiar. An animal that allows him to dream.

This unique sculpture of a horse testifies how carefully Kobe has observed the animal and how perfectly he can sense it. The sculpture is a symbiosis of a horse as I can imagine, and how a horse by some miracle or other (or should we wait for centuries for some invention, an evolution or mutation?) might be or become. It is a horse as he would have imagined it. Typically, the primal force of such an animal scares you somewhat, ensures that you are on your guard, but look at that eye. This animal understands you! It is willing and able to conspire with his trusted and beloved rider. Where are we going, or should I say, flying? Playfulness and power meet here in a spontaneous and highly skilled and loving way.

Un joli dessin, bien plus qu'une simple esquisse, qui à bien l'étudier, explique pas mal de choses. Ce qui frappe ce sont les hachures plus virulentes à l'intérieur des ailes de l'animal. La dynamique et la puissance que l'on décèle à ces endroits, suggèrent à cet animal indéniablement chéri (l'artiste concède au cheval des facilités d'évasion illimitées) la possibilité absolue d'échapper à la pesanteur. Fuir ce bas monde devient alors possible. Cette statue exprime le respect et l'amour du cheval. Cet animal est un familier de l'artiste. Un animal qui le fait rêver.

Cette représentation unique d'un cheval témoigne de l'intensité avec laquelle Kobe a observé l'animal et montre combien il le sent parfaitement. La sculpture est une symbiose d'un cheval tel que je peux me le représenter et de comment un cheval, par l'un ou l'autre miracle (ou devons-nous encore attendre des siècles l'une ou l'autre invention, évolution ou mutation?) pourrait être ou devenir. C'est un cheval tel qu'il doit l'avoir rêvé. En général la force primaire d'un tel animal effraie un peu, elle vous tient sur votre qui-vive, mais regardez donc ce petit œil. Cet animal vous comprend ! Il est disposé à et en mesure de conspirer avec son cavalier familier et aimé. Où allons-nous ? Non, vers où nous envolons-nous ? L'enjouement et la puissance se chevauchent ici d'une manière spontanée, experte et tendre.

Pegasus II · 2004
Bronze, 48 × 50 × 30

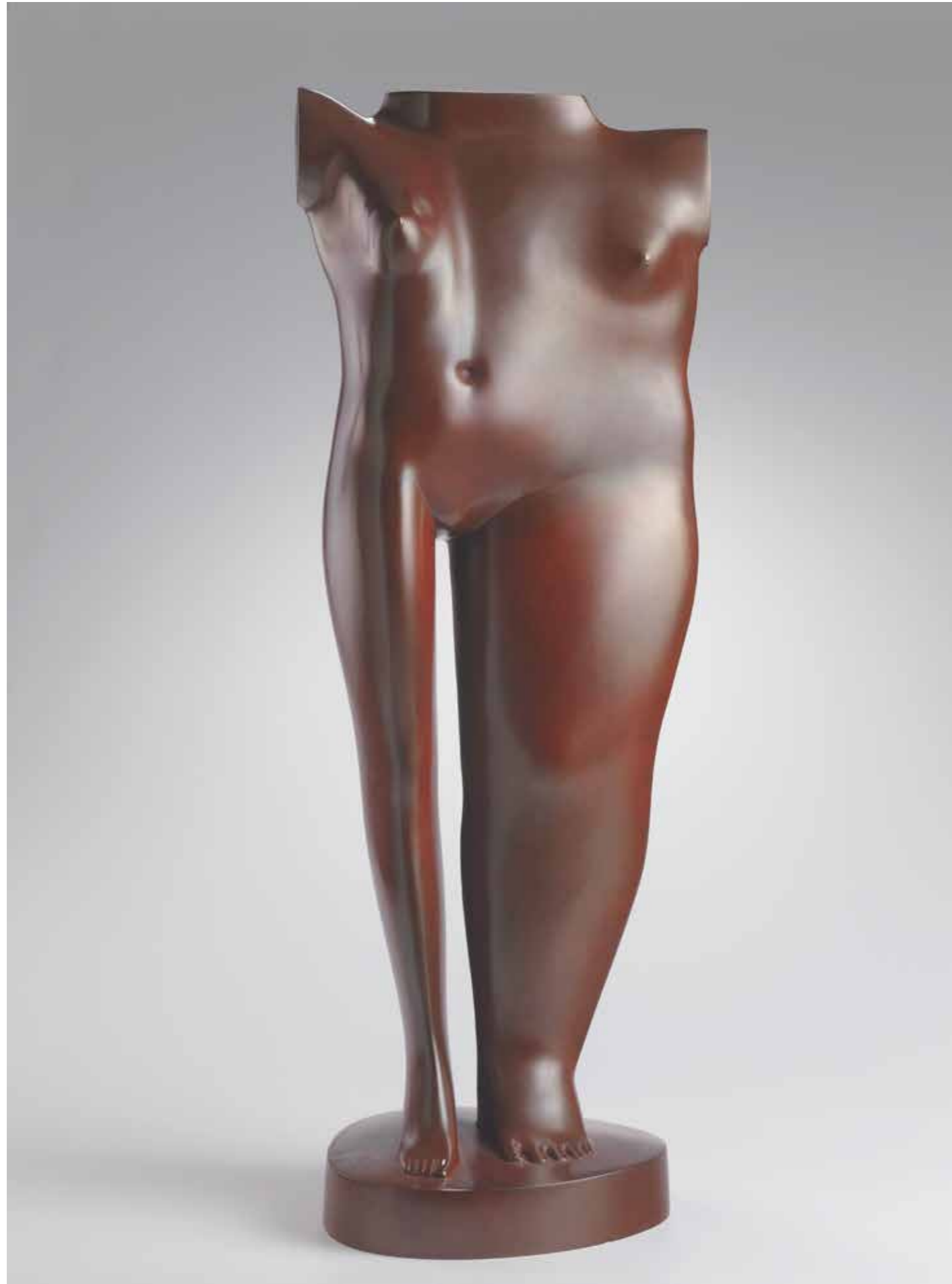

Aurora · 2005
Bronze, 45 × 51 × 16

Il Cavaliere · 2005
Bronze, 38 × 43 × 8

Torso in Piedi I · 2005
Bronze, 77 × 29 × 23

Laura · 2005
Bronze, 39 × 61 × 14

'Grazioso' is Kobe's laatste creatie geweest. Tientallen jaren heeft hij zich uitgeput in het zoeken naar de absolute essentie, zichzelf continu de extreme moeilijkheid opleggend om breed en tegelijk smal te werken, en is daar met grote regelmaat in geslaagd. Het was voor hem zwoegen en bijwijken genieten om met bovendien een absoluut minimum aan vormen een gevoel, een emotie of een stemming uit te drukken die meteen herkenbaar zou zijn. Met dit laatste beeld moet hij onmiskenbaar hebben geworsteld. Niet alleen met het vorm geven aan wat voor hem het ultieme gracieuze was, maar meer nog met het meer dan ooit afwijken van iets wat voor hem min of meer tegen routine zou kunnen aanleunen. Nooit ging Kobe verder in het aftasten wat je met vormen en geometrieën kan zonder dat je de directe interpretatie, het spontane aanvoelen - wat hij steevast nastreefde: eenvoud - geweld aan zou doen. Het beeld geeft uiting aan zijn zin in het zoeken naar verzoening met een vergrote vorm van abstrahering, van het verlaten van de hem vertrouwde en tekenende artistieke paden, wat in zijn geval (zijn grote herkenbaarheid als handelsmerk bijna) niet eenvoudig moet zijn geweest. Het is duidelijk dat hij binnen al die zelf opgelegde beperkingen wilde blijven spelen en berekend improviseren.

Toch blijft het een typisch Kobe-werk. Wat de volgende stap zou zijn geweest? Hier hebben we het raden naar. Daarvoor is de kunstenaar toch een ferme wijle te snel uit het leven verdwenen. Op dat paard met vleugels?

'Grazioso' was Kobe's last creation. He spent decades searching for the absolute essence, continuously forcing himself to work with wide and at the same time narrow shapes, and has succeeded with great regularity. It was hard work for him and at times a source of joy, with an absolute minimum of shapes, to convey an emotion or mood that would be instantly recognizable. With this last sculpture, he must have clearly struggled. Not only in shaping what, for him, was the ultimate in graciousness, but in deviating more than ever from what could be remotely akin to routine for him. Never did Kobe go further in exploring what you can do with shapes and geometries without precluding a direct interpretation, spontaneous feeling - which he invariably pursued: simplicity. The sculpture expresses his pursuit of finding reconciliation with an enlarged form of abstraction, of leaving familiar and signatory artistic paths, which in his case (his great familiarity as trademark almost) can't have been easy. It is clear that he wanted to continue to play within all the restrictions imposed and improvise in a calculated manner.

Yet, it remains a typical Kobe work. We can only hazard a guess at what would have been the next step. The artist left us far too quickly. On that winged horse of his?

'Grazioso' fut la dernière création de Kobe. Pendant des dizaines d'années il s'était épuisé dans la recherche de l'essence absolue, s'imposant sans cesse la difficulté extrême de travailler en minceur en même temps qu'en largeur, et il y est parvenu avec une grande régularité. Il a dû travailler dur et jouir par moments, afin de pouvoir exprimer, avec en plus un minimum de formes, une sensation, une émotion ou une humeur que l'on reconnaîtrait d'emblée. Il a sans doute dû beaucoup lutter avec cette dernière sculpture. Non seulement pour donner forme à ce qui pour lui était la grâce ultime, mais plus encore en s'écartant plus que jamais de ce qui pour lui aurait pu frôler la routine. Jamais auparavant Kobe n'était allé aussi loin dans la recherche de ce qu'on peut réaliser avec des formes et des géométries sans porter atteinte à l'interprétation directe, à l'impression spontanée - à ce qu'il poursuivait sans détour : la simplicité. La statue exprime son envie de rechercher la réconciliation avec une forme agrandie d'abstraction, d'abandonner les sentiers artistiques qui lui étaient familiers et caractéristiques, ce qui dans son cas précis (son identification presque comme image de marque) n'a pas toujours dû être aisé. Il est évident qu'il souhaitait rester à l'intérieur de ces restrictions qu'il s'était imposées lui-même et qu'il voulait improviser avec calcul.

Cela n'en demeure pas moins une œuvre typique de Kobe. Quelle aurait été l'étape suivante? Nous ne pouvons que formuler des suppositions. Pour cela l'artiste a bien trop prématurément quitté ce monde. Sur ce cheval ailé peut-être ?

Grazioso · 2014
Bronze, 80 × 58 × 14

Tentoonstellingen Exhibitions Expositions

Jacques Saelens

°04-09-1950 Kortrijk - Belgium
† 26-10-2014 Saint-Julien (Var)- France

STUDIES

1969-1974 St-Lucas Ghent en St-Lukas Brussels
1969-1977 Royal Academy of Fine Arts, Kortrijk

EXHIBITIONS

1970 'Belgian House'. Ontario, Canada
1971 Galerie Herpels. Kortrijk, Belgium
1974 Turnhout, Belgium
1974 Dilbeek, Belgium
1974 Hasselt, Belgium
1976 Carcassonne, France
1979 Galerij 'De Wieke'. Oostkamp, Belgium
1979 Galerij 't Atelier. Roeselare, Belgium
1988 'Carrefour Culturel'. Komen, Belgium
1988 'Open Stal'. Oostellingswerf, The Netherlands
1988 André Demedtshuis. Sint-Baafs-Vijve, Belgium
1989 'Een Leiedorp vol beelden'.
Bachte-Maria-Leerne, Belgium
1992 Lineart. Gent, Belgium
1992 Amsterdam, The Netherlands
1993 Europe Art. Genève, Switzerland
1993 Lineart. Gent, Belgium
1993 Robinsons Art Gallery. Knokke-Zoute, Belgium
1994 Art Salon Triptiek '94. Brugge, Belgium
1994 Lineart. Gent, Belgium
1994 Kasteel Ooidonk. Bachte-Maria-Leerne, Belgium
1995 Art Fair. London, United Kingdom
1995 Gallery 'Beaux Arts'. London, United Kingdom
1995 Robinsons Art Gallery. Knokke-Zoute, Belgium
1996 Miami Art Fair. Miami, United States
1996 Art Fair. London, United Kingdom
1996 Miart. Milan, Italy
1996 Robinsons Art Gallery. Knokke-Zoute, Belgium
1996 Mark Peet Visser Gallery. Heusden,
The Netherlands
1996 Lineart. Gent, Belgium
1996 Gallery 'Flesser'. Helsingborg, Sweden
1996 Gallery 'Asger Maariensson'. Lund, Sweden
1997 Robinsons Art Gallery. Knokke-Zoute, Belgium
1997 Greenhouse II. Belgium
1997 De Egelantier. Otegem, Belgium
1997 'Een Leiedorp vol beelden'.
Bachte-Maria-Leerne, Belgium
1999 Robinsons Art Gallery. Knokke-Zoute, Belgium

2000 Robinsons Art Gallery. Knokke-Zoute, Belgium
2001 Robinsons Art Gallery. Knokke-Zoute, Belgium
2002 Mark Peet Visser Gallery. Heusden,
The Netherlands
2002 KunstRAI. Amsterdam, The Netherlands
2003 Robinsons Art Gallery. Knokke-Zoute, Belgium
2004 Mark Peet Visser Gallery. Heusden,
The Netherlands
2004 Galerie Art Depot. Bonheiden, Belgium
2005 Mark Peet Visser Gallery. Heusden,
The Netherlands
2005 Art Fair Rosmalen. Rosmalen, The Netherlands
2006 Mark Peet Visser Gallery. Heusden,
The Netherlands
2006 De Egelantier. Otegem, Belgium
2006 Holland Art Fair. Den Haag, The Netherlands
2006 Realism '06 Art Fair. Amsterdam,
The Netherlands
2006 Primavera Art Fair. Rotterdam, The Netherlands
2007 Mark Peet Visser Gallery. Heusden,
The Netherlands
2007 Galerie Art Depot. Bonheiden, Belgium
2008 Mark Peet Visser Gallery. Den Bosch,
The Netherlands
2008 Galerie Art Depot. Bonheiden, Belgium
2009 Mark Peet Visser Gallery. Den Bosch,
The Netherlands
2009 Lineart. Gent, Belgium
2010 Mark Peet Visser Gallery. Den Bosch,
The Netherlands
2010 Lineart. Gent, Belgium
2010 Open Art Fair 2010. Utrecht, The Netherlands
2010 Morren Galleries Utrecht. Utrecht,
The Netherlands
2011 Mark Peet Visser Gallery. Den Bosch,
The Netherlands
2012 Mark Peet Visser Gallery. Den Bosch,
The Netherlands
2013 Mark Peet Visser Gallery. Den Bosch,
The Netherlands
2013 Galerie Art Depot. Bonheiden, The Netherlands
2014 Mark Peet Visser Gallery. Den Bosch,
The Netherlands
2015 Mark Peet Visser Gallery. Den Bosch,
The Netherlands
2015 Mark Peet Visser Gallery. Den Bosch,
The Netherlands
2016 Mark Peet Visser Gallery. Den Bosch,
The Netherlands
2016 Galerie Art Depot. Bonheiden, Belgium
2016 Animamix Gallery. Knokke-Zoute, Belgium

Colofon

This book was an initiative of
Albin Saelens, Foundation Kobe bvba
www.foundationkobe.com

Author
Johan Debruyne

Translations
Taal-Ad-Visie, Brugge

Photography
Fotostudio Frans Lassie, Heusden · 4, 83, 89, 97, 100, 101, 106, 107, 110, 113, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 125, 126, 127, 128, 129, 132, 133, 134, 135, 138, 139, 141, 142, 143, 145, 146, 147, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 177, 179, 188, 189, 190, 191, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 201, 203, 205, 207, 208, 209, 214, 215, 216, 217, 219, 221, 223, 225, 226, 227, 228, 229, 231, 235, 239, 240, 241, 242, 243
Marc Peet Visser Gallery,
's-Hertogenbosch · 47, 49, 53, 54, 64, 65, 71, 73, 74, 75, 79, 81, 84, 87, 102, 103, 108, 109, 111, 224, 236
Robinsons Art Gallery, Knokke-Zoute · 2, 13, 14, 15, 17, 19, 23, 25, 28, 29, 32, 33, 34, 36, 37, 51, 56, 67, 85, 137
Fotografie Yves Vervaeck · 43, 78, 130, 131, 148, 187, 202, 211, 213, 233, 237
The Phoebus Foundation · 20, 21, 26, 30, 31, 44, 45, 59
Martin Leclercq – Grafisch Lokaal · 9, 95, 180, 182 (2), 210 (2)
John Stoel · 99, 104, 105, 164, 165
Nicola Gnesi · 244, 245, 246, 247, 249
Luc Blanckaert · 35, 42, 46, 55
Jacques Saelens (Kobe) · 11, 185, 234
Fotografie: Dirk Van Overwalle · Cover, 93(2)
Katoen Natie · 39, 90
Kunstgalerij De Vuyst · 48, 88
Texture Kortrijk · 181
Photo Samuel Dhote · 57
Albin Saelens · 186 (3)
Fotograaf Eddy Daniëls · 27
Jacques Sonck / courtesy FIFTY ONE · 41

Art direction
Jaak Van Damme

Final editing
Katrien Van Moerbeke
Karel Puype

Layout
Group Van Damme
www.groupvandamme.eu

Published by
Stichting Kunstboek bvba
Legeweg 165, 8020 Oostkamp (BE)
Tel. +32 50 46 19 10
Fax. +32 50 46 19 18
info@stichtingkunstboek.com
www.stichtingkunstboek.com

ISBN 978-90-5856-566-2
D/2016/6407/27
NUR 642

Printed in the EU

All rights reserved. No part of this book may be reproduced, stored in a database or a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronically, mechanically, by print, microfilm or otherwise without prior permission of the Publisher.

© Foundation Kobe bvba, 2016
© Stichting Kunstboek bvba, 2016